

Ozónová vrstva :)

Ozónová vrstva je časť stratosféry vo výške 15 až 35 km nad zemským povrchom, v ktorej sa nachádza značne zvýšený pomer ozónu voči bežnému dvojatómovému kyslíku. Hrá mimoriadne významnú úlohu pre pozemský život, pretože chráni planétu pred škodlivým ultrafialovým žiarením. Na Zem prepúšťa životodárne svetlo a teplo.

V roku 1994 vyhlásilo Valné zhromaždenie OSN 16. september za Medzinárodný deň ochrany ozónovej vrstvy ako pripomienku podpísania tzv. Montrealského protokolu o látkach, ktoré spôsobujú úbytok ozónovej vrstvy. Cieľom medzinárodného dňa je pripomínať význam ozónovej vrstvy Zeme pri ochrane pred nebezpečným ultrafialovým žiarením.

Ozónová vrstva inak:

Ozón nachádzajúci sa v stratosfére vo výške 25 až 35 km vytvára ochrannú vrstvu, ktorá obaľuje Zem a pohlcuje väčšinu ultrafialového žiarenia skôr, ako sa dostane na zemský povrch.

Táto ochranná vrstva môže vykazovať zmeny vo svojej hrúbke, ku ktorým dochádza prirodzene, napríklad dôsledkom sopečných výbuchov.

Od 70. rokov minulého storočia však vedci začali pozorovať stenčovanie ozónovej vrstvy s významným príspevom ľudstva. Hlavnou príčinou bolo používanie zlúčenín chlóru, brómu a fluóru, ktoré sa do stratosféry dostávali vo forme freónov a pomaly rozkladali ozón. Freóny boli široko používané na chladenie najmä v chladničkách a klimatizačných systémoch, ale aj ako hnací plyn v sprejoch.

Znižovaním koncentrácie ozónu v ozónovej vrstve vzniká [ozónová diera](#). Tá bola prvýkrát pozorovaná na začiatku 80. rokov 20. storočia nad Antarktídou, kde neskôr koncentrácia ozónu klesla na polovicu dlhodobého priemeru.

Mali by ste vedieť:

Aký je rozdiel medzi ozonosférou a ozonovou vrstvou?

[Ozonosféra](#) je oblasť [atmosféry](#), kde sa nachádza väčšina ozónu, zatiaľ čo ozónová vrstva je konkrétna časť ozonosféry, ktorá sa nachádza v špecifických výškach nad povrchom Zeme, a je zodpovedná za filtrovanie škodlivého [ultrafialového žiarenia](#).

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

- <https://www.enviroportal.sk/clanok/medzinarodny-den-ochrany-ozonovej-vrstvy-zeme>,
- <https://minzp.sk/ovzdušie/ochrana-ozonovej-vrstvy-zeme/ozonova-vrstva.html>,
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Ozonov%C3%A1_vrstva,
- <https://www.povetrie.sk/2020-07/ozonova-vrstva-co-sa-o-nej-oplati-vediet/>.